

Alles is Gezondheid in beeld

Monitorrapportage 2019

**Hester Heerdink
Karin Vander Heyden
Joke Kruiter**

Sardes, december 2020

Alles is Gezondheid in beeld

Monitorrapportage 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	7
Over Alles is Gezondheid	7
Over de monitor	7
Leeswijzer.....	8
1. Over de pledges.....	9
1.1 Aantal pledges in 2019	9
1.2 Betrokkenheid bij de pledge	9
1.3 Thema's	10
1.4 Voortgang van de pledges	11
1.5 Meerwaarde van een pledge	11
1.6 Samenwerking binnen de pledge	12
1.7 Doelen	13
1.8 Reflectie op de werkwijze.....	13
1.9 Verbinding pledge en Alles is Gezondheid	14
2. De samenwerking met Alles is Gezondheid	16
2.1 Betrokkenheid bij Alles is Gezondheid	16
2.2 Ondersteuning door het team Alles is Gezondheid.....	17
2.3 Waardering voor Alles is Gezondheid.....	19
2.4 Verbeterpunten voor Alles is Gezondheid	20
2.5 Waar men kennis over wil op doen.....	21
2.6 Thema's voor de toekomst	22
3. Conclusies en blik op de toekomst	24
Bijlage: Aanpak.....	26

Inleiding

Over Alles is Gezondheid

In februari 2014 is Alles is Gezondheid van start gegaan als onderdeel van het Nationaal Programma Preventie (NPP). Het doel is om een maatschappelijke beweging voor een gezonder en vitaler Nederland op gang te brengen. De eerste jaren stonden vooral in het teken van het vinden van nieuwe partners en tekenen van nieuwe pledges (beloftes waarin werd vastgelegd hoe organisaties aan een gezonder en vitaler Nederland gingen werken). Nu ligt de nadruk steeds meer op verdiepen, borgen en verduurzamen van wat er sinds 2014 is bereikt. Alles is Gezondheid richt zich daarbij steeds meer op het ondersteunen van regionetwerken en thematische samenwerkingen (allianties).

Over de monitor

Het RIVM bracht tot en met 2017 jaarlijks de voortgang in beeld. Per juli 2017 is Sardes verantwoordelijk voor het uitvoeren van Alles is Gezondheid en heeft deze monitoring het karakter van een zelfevaluatie. De monitor is gericht op ondersteuning en verbetering van Alles is Gezondheid en de activiteiten van de netwerkpartners. Daarnaast evalueert de Universiteit Maastricht samen met de Radboud Universiteit de processen en uitkomsten van Alles is Gezondheid.

Dit rapport heeft een iets andere opzet dan de voorgaande monitorrapportages, overeenkomend met ontwikkeling die Alles is Gezondheid doormaakt. Omdat Alles is Gezondheid zich steeds meer richt op (het ondersteunen van) regionetwerken en allianties, hebben deze twee partijen een speciale plek in de monitor gekregen. Net als voorgaande jaren hebben we de pledges benaderd met een online vragenlijst. In tegenstelling tot vorig jaar is dit jaar één persoon per pledge aangeschreven. Dit betrof steeds de ondertekenaar van de pledge. Daarnaast hebben dit jaar voor het eerst de trekkers van regionetwerken en allianties een online vragenlijst ingevuld. In aanvulling daarop hebben we met een aantal trekkers een verdiepend interview gehouden.

Wat is een pledge?

Organisaties die willen bijdragen aan een gezond en vitaal Nederland, kunnen een pledge of 'maatschappelijke belofte' tekenen bij Alles is Gezondheid. In deze pledge beloven ze te werken aan de doelen van Alles is Gezondheid. Ook beloven ze dat ze daar concrete activiteiten voor in zullen zetten die bijdragen aan een gezonder en vitaler Nederland. Inmiddels hebben meer dan 700 organisaties een pledge getekend en zijn meer dan 3000 organisaties aan één of meerdere pledges verbonden.

Wat is een regionetwerk?

Een regionetwerk is een samenwerkingsverband dat op regionaal niveau partijen aan elkaar verbindt om lokale gezondheidsvraagstukken op te lossen. In de regionetwerken worden ervaringen, succesfactoren en uitdagingen gedeeld. Er zijn op dit moment zestien regionetwerken in Nederland actief.

Wat is een alliantie?

Een alliantie is een thematische samenwerking, waarbij een groot aantal partijen gezamenlijk nieuwe activiteiten ontplooit en een maatschappelijke beweging in gang probeert te zetten. Er zijn momenteel drie allianties: de Alliantie Kinderarmoede, de Alliantie Gender en Gezondheid en de Alliantie Gezondheidsvaardigheden.

Monitorvragen

Met de monitor brengen we in beeld met welke thema's pledges en regionetwerken/allianties bezig zijn en hoe en met wie ze dat doen, en hoe zij aankijken tegen de samenwerking met AiG.

Op basis van deze vraag hebben we de volgende deelvragen opgesteld:

Vragen over Alles is Gezondheid voor alle partners van AiG:

- Hoe betrokken zijn netwerkpartners bij Alles is Gezondheid?
- Hoe tevreden zijn de netwerkpartners over Alles is Gezondheid?
- Hoe waarderen de netwerkpartners Alles is Gezondheid?
- Hoe kan Alles is Gezondheid zich volgens de netwerkpartners verder verbeteren?
- Welke behoeften leven er bij netwerkpartners wat betreft ondersteuning van Alles is Gezondheid?

Aanvullende vragen over pledges (voor contactpersonen die een pledge hebben ondertekend):

- Wat wordt gezien als de meerwaarde van de pledge?
- Hoe verloopt de voortgang van de pledges?
- Hoe wordt er samengewerkt binnen de pledge?
- Hoe worden de opbrengsten in beeld gebracht?

Aanvullende vragen over regionetwerken en allianties:

- Wat is de meerwaarde van het regionetwerk/de alliantie?
- Hoe ziet de samenwerking binnen het regionetwerk/de alliantie eruit?
- Wat betekent de verbinding met Alles is Gezondheid voor het regionetwerk/de alliantie?

Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit drie hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk beschrijven we de stand van zaken wat betreft de pledges. In het tweede hoofdstuk beschrijven we hoe de pledgehouders en de trekkers van de regionetwerken/allianties de samenwerking met Alles is Gezondheid ervaren. In hoofdstuk 3 staan de conclusies en een aantal aanbevelingen voor de toekomst.

Aan het einde van het rapport is de onderzoeksaanpak als bijlage opgenomen.

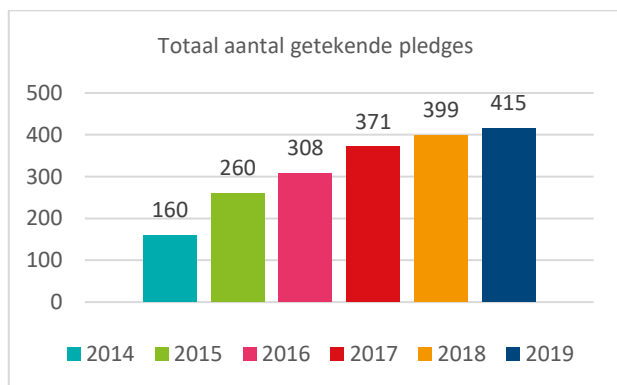

1. Over de pledges

In dit hoofdstuk focussen we ons op de pledges. We presenteren het aantal pledges en ondertekenaars. Ook gaan we in op de status van de pledges, hoe er wordt samengewerkt en aan welke thema's wordt gewerkt. Het betreft hier de antwoorden van 111 pledgehouders op de online vragenlijst.

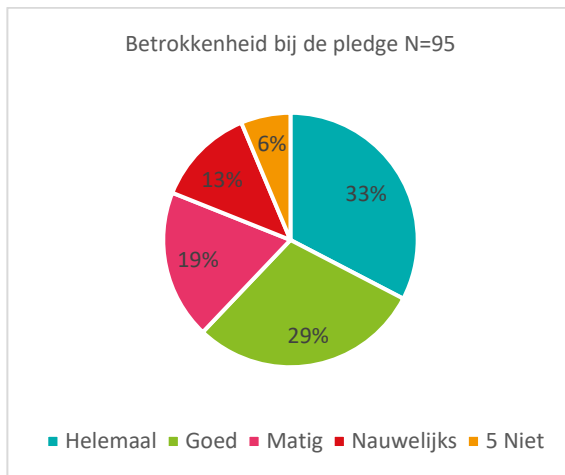
1.1 Aantal pledges in 2019

In 2019 zijn er zowel pledges afgerond en gestopt als nieuwe pledges bijgekomen. Dit brengt het totaal op 415 (exclusief de regionetwerken en allianties). Het totaal aantal pledges stabiliseert dus, passend bij de fase van verdiepen, borgen en verduurzamen en de inzet op samenwerking in regionetwerken en allianties.

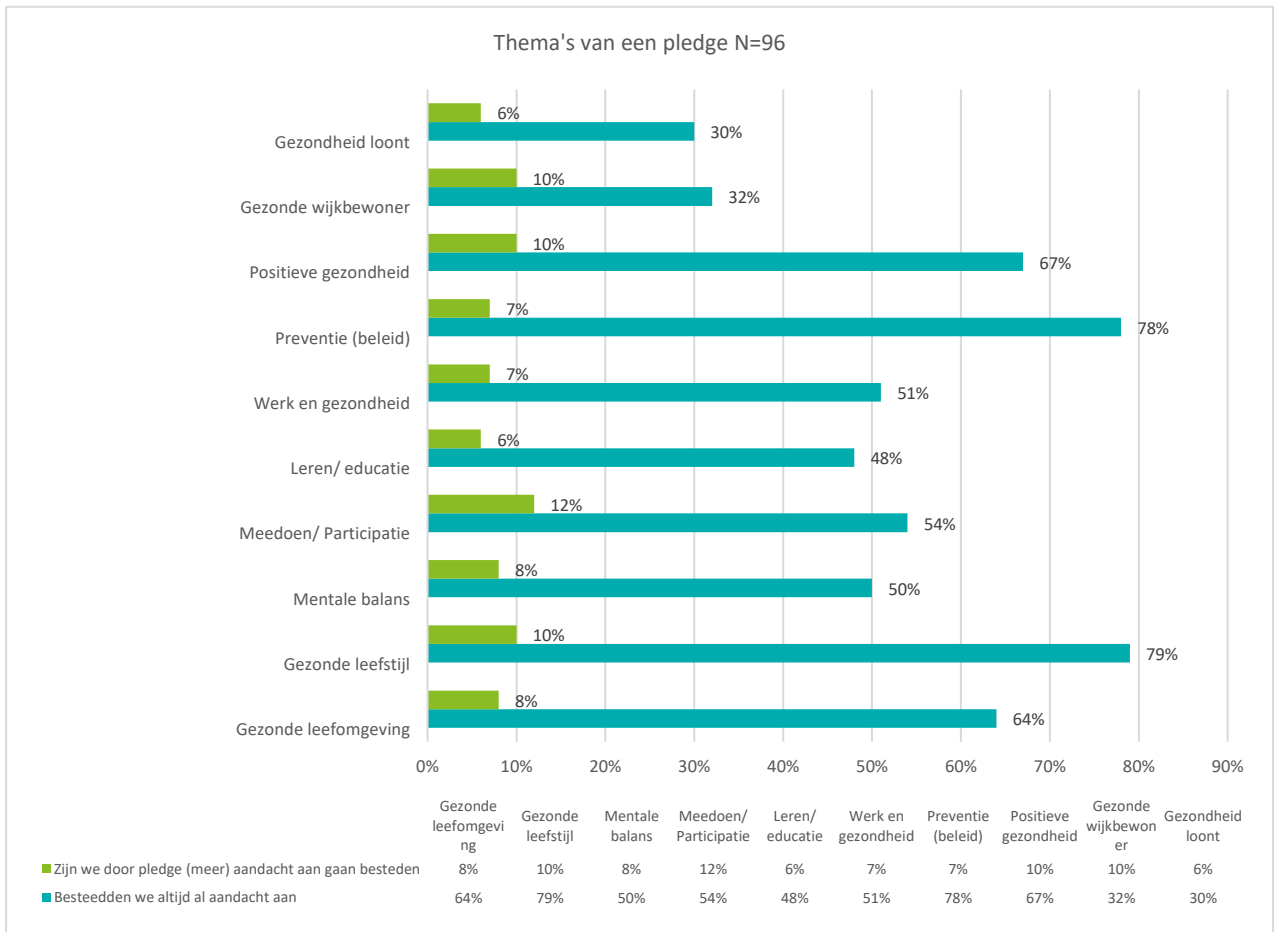
1.2 Betrokkenheid bij de pledge

Iets minder dan twee derde van de ongeveer honderd pledgehouders die de vragenlijst hebben ingevuld voelt zich 'goed' tot 'helemaal' betrokken bij de pledge. De rest van de pledgehouders voelt zich matig (19%), nauwelijks (13%) of niet (6%) betrokken bij de pledge. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat sommige pledges inmiddels niet meer actief zijn of doordat er personele wisselingen zijn geweest.

1.3 Thema's

Veel pledgehouders zetten zich als organisatie al in voor een vitaler en gezonder Nederland voordat ze een pledge tekenden. Is de pledge vooral een uiting of verdieping van thema's waar een organisatie al mee bezig was, of is er met de pledge ook aandacht gekomen voor nieuwe thema's? Om daar achter te komen hebben we de pledgehouders zowel gevraagd aan welke pledgethema's ze altijd al aandacht bestedden, als welke nieuwe thema's ze in de pledge hebben opgenomen.

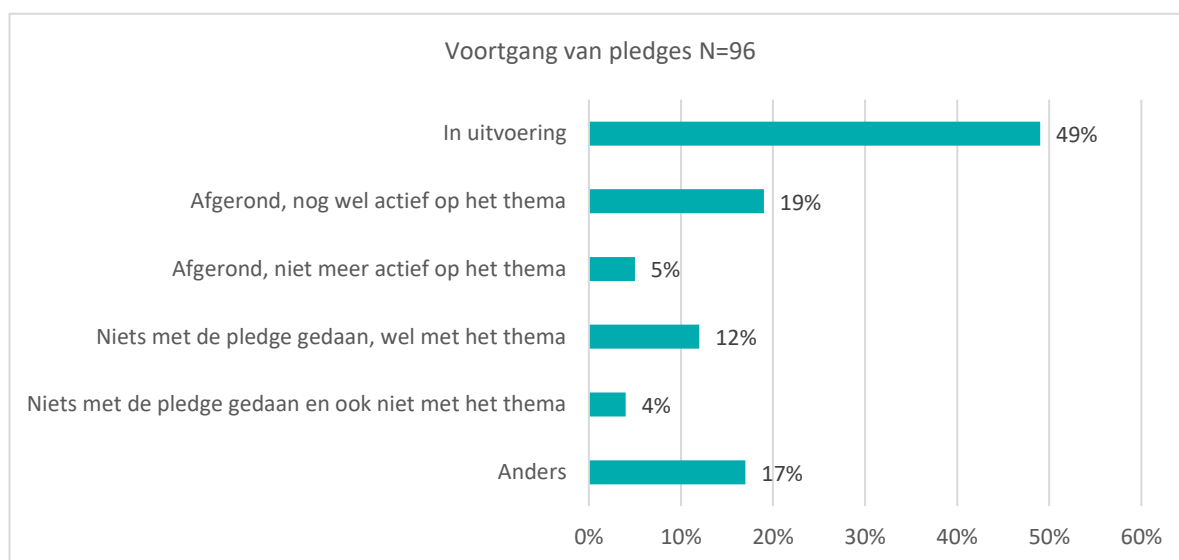

Voor een groot deel van de pledges geldt dat er meer dan één thema in is opgenomen; gemiddeld zijn het er zes. De thema's die het vaakst genoemd worden zijn een gezonde leefstijl, preventie(beleid), positieve gezondheid en een gezonde leefomgeving. Vaak gaat het om thema's waar de organisatie toch al mee bezig was: twee derde van de respondenten (n=64) noemt geen thema's waarop zij meer of nieuwe aandacht zijn gaan richten. Een derde van de pledgehouders is dat wel gaan doen op één of meerdere thema's. Het vaakst wordt in dit verband het thema Meedoen/Participatie genoemd.

1.4 Voortgang van de pledges

Bijna de helft van de pledges is nog in uitvoering. Bijna een kwart is afgerond en 16% geeft te kennen dat er niets meer met de pledge is gedaan. Van deze laatste groep heeft driekwart nog wel andere projecten op het thema van de pledge. Het onderwerp is bij die organisaties dus niet van de agenda.

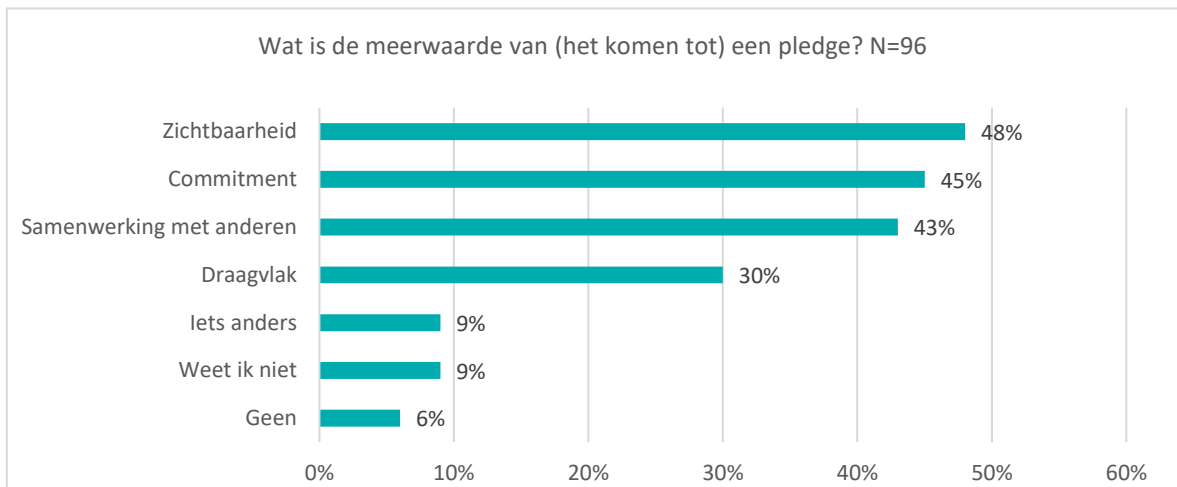
Pledgehouders die bij deze vraag kozen voor 'anders', geven voornamelijk aan dat hun inzet niet gaat om de getekende pledge, maar om het thema waarvoor de organisatie zich inzet. De inzet voor het thema is daarbij een doorlopend proces en niet afhankelijk van de getekende pledge(s).

1.5 Meerwaarde van een pledge

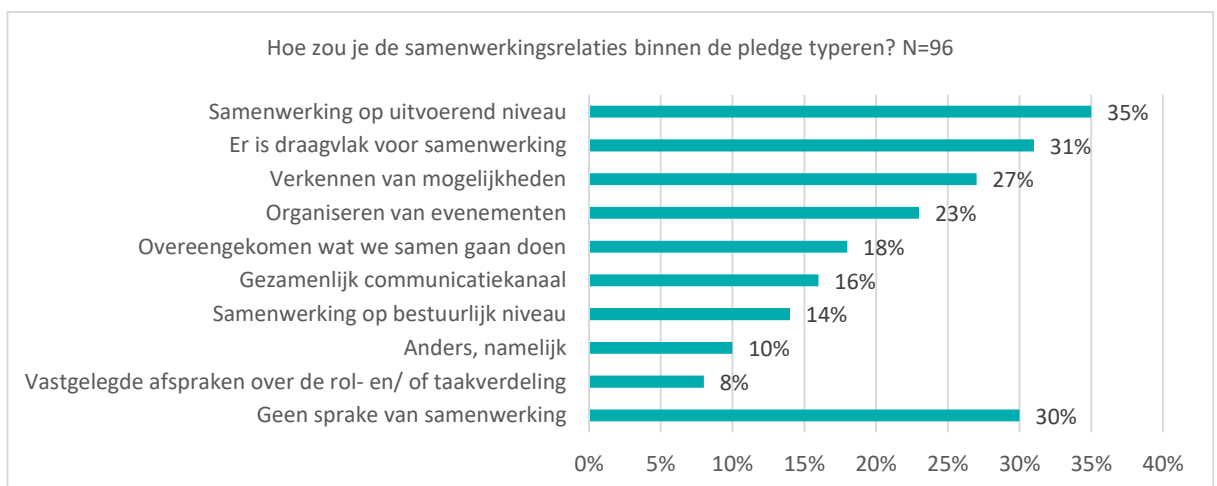
Wat heeft het komen tot een pledge de pledgehouders gebracht?

De meerwaarde van de pledge zit volgens ongeveer de helft van de respondenten in zichtbaarheid, commitment en/of samenwerking met anderen. Een derde ziet ook draagvlak als een belangrijke meerwaarde. Enkele respondenten geven aan geen meerwaarde te zien of niet te weten wat de meerwaarde is van (het komen tot) een pledge (15%).

1.6 Samenwerking binnen de pledge

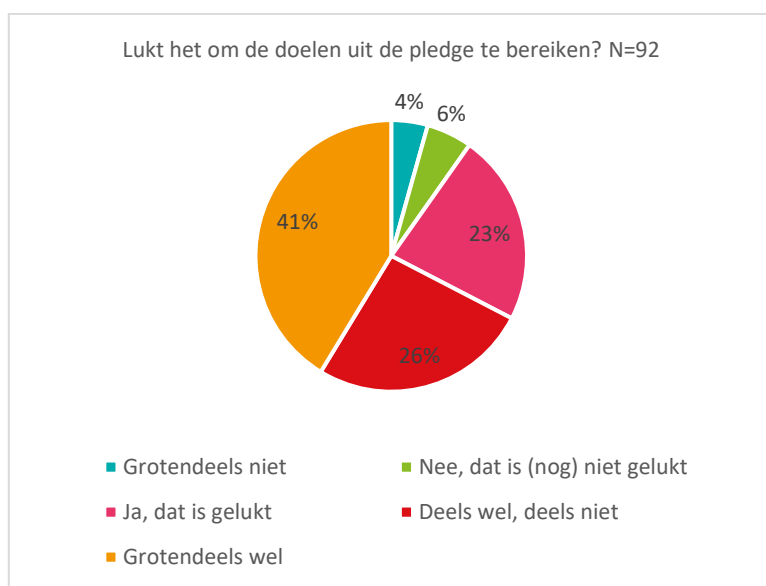
In 70 procent van de pledges werken meerdere organisaties samen aan gezondheid. Dit percentage ligt iets hoger dan de voorgaande jaren, toen twee derde aangaf samen te werken met anderen. Voor 30 procent van de pledges geldt dat er geen sprake is van onderlinge samenwerking. In onderstaande grafiek staat weergegeven hoe de pledgehouders de samenwerkingsrelaties typeren.

Bijna een derde van de respondenten wil graag met andere partners samenwerken. Zij noemen een breed spectrum aan mogelijke samenwerkingspartners, waarbij gemeente, provincie en landelijke overheid relatief vaak wordt genoemd.

1.7 Doelen

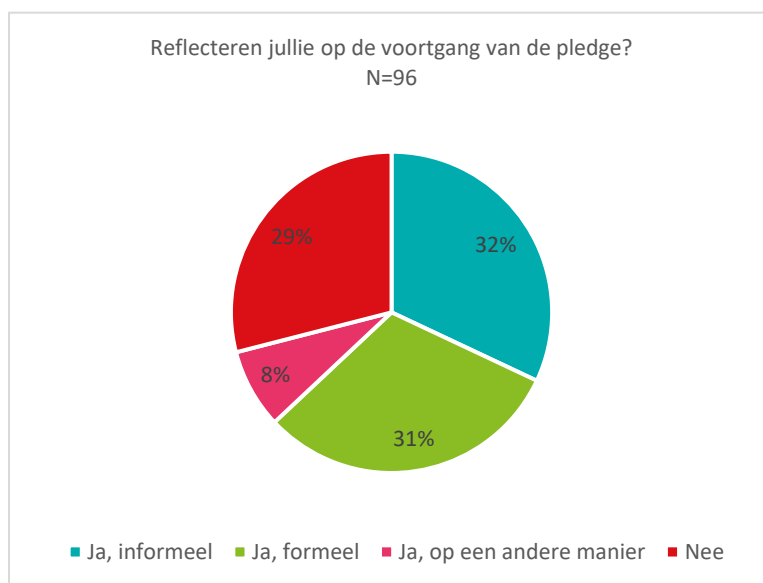
Bijna tweederde van de pledgehouders benoemen dat ze er grotendeels (41%) of helemaal (23%) in slagen de doelen in de pledge te bereiken. Bij een tiende lukt het bereiken van de doelen niet, of nog niet. Van de 38 pledgehouders die hebben aangegeven dat de pledge is afgerond, geeft zelfs 92% aan dat het bereiken van de doelen helemaal of grotendeels is gelukt. Kijken we naar de monitor van twee jaar geleden, dan zien we dat het percentage waarbij het niet of grotendeels niet gelukt is om de doelen te bereiken ongeveer hetzelfde is (9%). De groep pledgehouders die de doelen helemaal hebben bereikt is groter dan twee jaar geleden (23% tegenover 16% twee jaar geleden).

1.8 Reflectie op de werkwijze

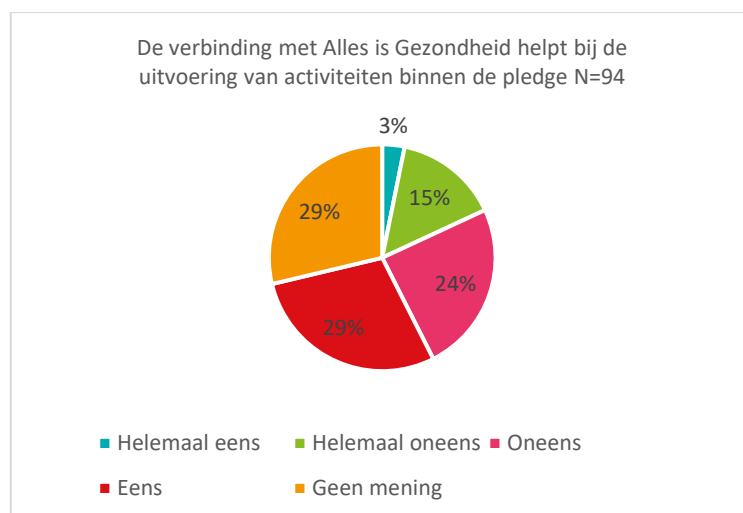
Bijna drie kwart van de pledgehouders reflecteert op enige manier op de voortgang van de pledge. Bij 44% van hen gaat dat om een informele reflectie en 44% doet dat op een formele manier zoals als agendapunt tijdens bijeenkomsten of via schriftelijke communicatie. De overige 12% doet dit op een andere manier. Zo wordt bijvoorbeeld een dagelijkse impactmeeting genoemd.

Vervolgens stelden we de vraag of de werkwijze is aangepast naar aanleiding van de reflectie. Bijna een kwart paste de werkwijze aan, twee derde deed dat niet omdat het niet nodig was en 10% geeft aan dat het aanpassen van de werkwijze nog niet gelukt is.

1.9 Verbinding pledge en Alles is Gezondheid

Door het tekenen van een pledge is er een verbinding tussen de organisatie van de pledgehouder en Alles is Gezondheid ontstaan. We vroegen de pledgehouders of deze verbinding helpt bij de uitvoering van de activiteiten binnen de pledge. De meningen zijn hier behoorlijk verdeeld: een derde is het hiermee (helemaal eens), een derde is het daarmee (helemaal) oneens en een derde heeft geen mening.

We vroegen verder of Alles is Gezondheid de pledgehouders kan ondersteunen bij het uitvoeren van de pledge. 40% zegt daarop ja, 60% zegt nee. Van deze 60% zegt een overgrote meerderheid (bijna 90%) dat die ondersteuning niet nodig is.

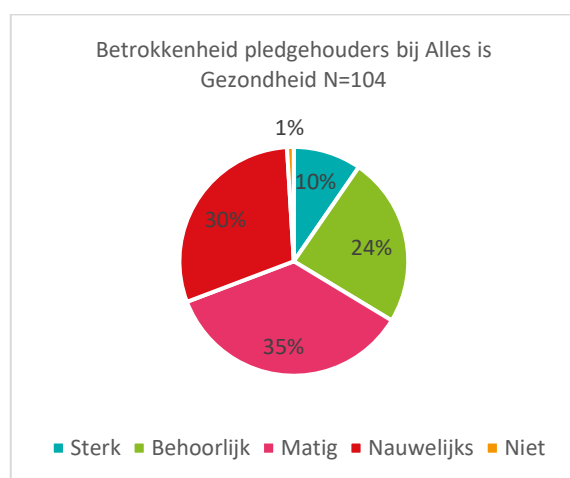
De pledgehouders die aangeven dat Alles is Gezondheid hen wel kan ondersteunen zeggen dat ze geholpen zouden zijn wanneer Alles is Gezondheid aandacht geeft aan hun initiatieven, hen ondersteunt bij projectmanagement, helpt bij het vinden van financiering en hen koppelt aan andere pledges. Wat opvallend vaak genoemd wordt is dat pledgehouders hulp zoeken in het gesprek dat zij voeren met de gemeente.

2. De samenwerking met Alles is Gezondheid

Dit hoofdstuk gaat in op de samenwerking van de pledgehouders en trekkers van regionetwerken/allianties met Alles is Gezondheid. We gaan daarbij in op de bekendheid, betrokkenheid en waardering en de ondersteuning die zij van Alles is Gezondheid ervaren. De vragenlijst werd door 111 pledgehouders en door dertien trekkers van de regionetwerken en allianties ingevuld. Met drie trekkers hielden we een aanvullend verdiepend interview.

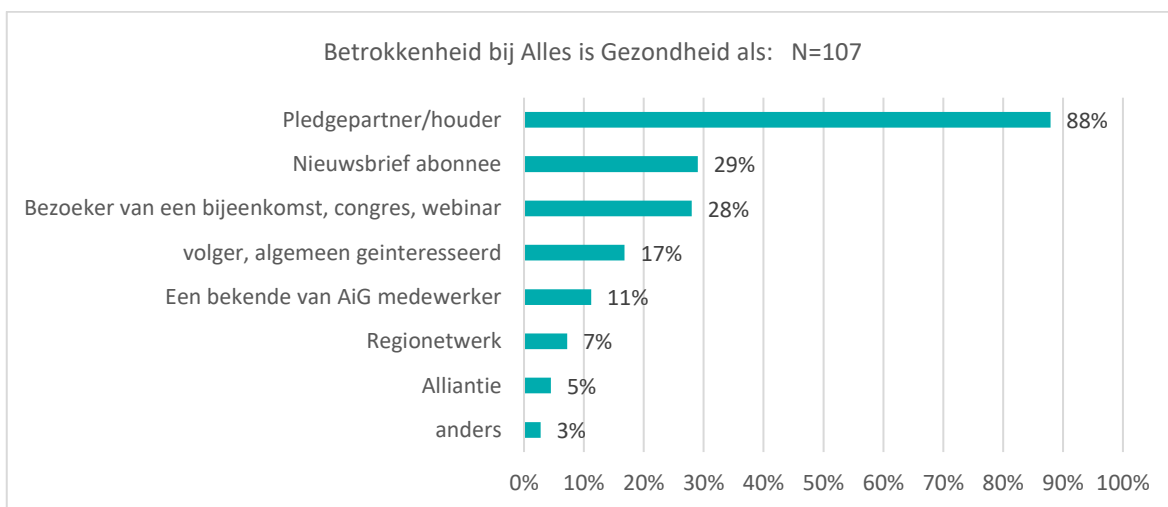
2.1 Betrokkenheid bij Alles is Gezondheid

Een derde van de pledgehouders voelt zich behoorlijk tot sterk betrokken bij Alles is Gezondheid. Twee derde voelt zich matig tot niet betrokken. Dat de meerderheid zich niet zo betrokken voelt bij Alles is Gezondheid kan verschillende oorzaken hebben. Het is in ieder geval belangrijk om hier in ogenschouw te nemen dat er grote verschillen bestaan in de mate waarin de pledges actief zijn: sommige pledges zijn al enkele jaren geleden ondertekend en inmiddels minder actief of bijna afgerond, terwijl andere pledges net zijn begonnen. De dertien trekkers van de regionetwerken en allianties voelen zich veel sterker betrokken bij Alles is Gezondheid dan de pledgehouders: 11 van de 13 geven aan zich behoorlijk tot sterk betrokken te voelen.

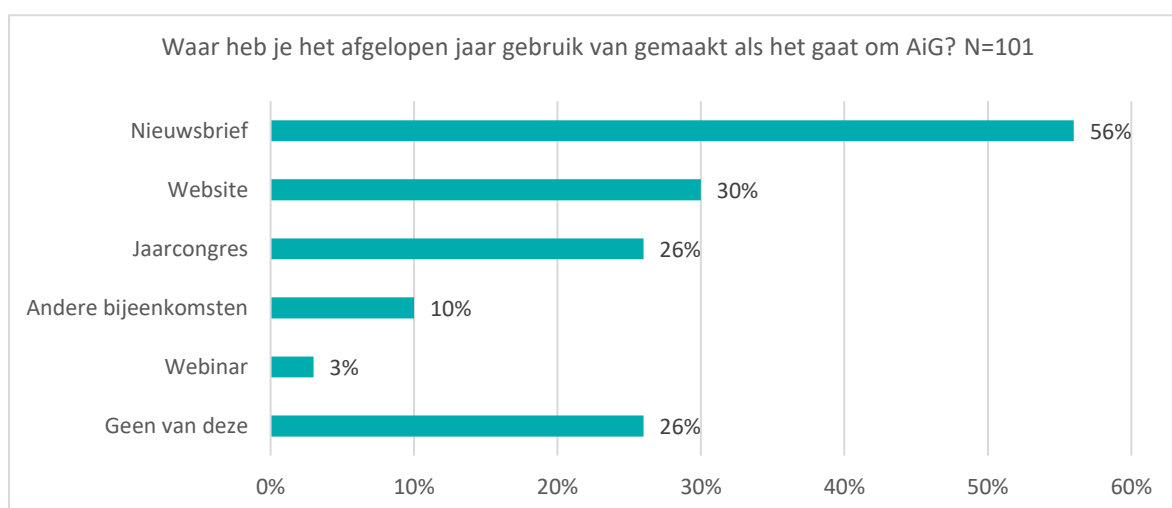

Ook hebben we aan de pledgehouders gevraagd *op welke manier(en)* zij betrokken zijn bij Alles is Gezondheid. De grote meerderheid is (uiteeraard) betrokken bij Alles is Gezondheid als pledgepartner/houder. Daarnaast noemen de respondenten ook andere manieren van betrokkenheid bij AIG, bijvoorbeeld als nieuwbriefabonnee (29%) en/of bezoeker van een bijeenkomst, congres of webinar (28%).

Iets meer dan de helft van de pledgehouders heeft in het afgelopen jaar gebruik gemaakt van de nieuwsbrief, een derde van de website en ongeveer een kwart was aanwezig bij het jaarcongres. Andere bijeenkomsten en webinars werden door relatief weinig respondenten gevolgd¹. Een kwart zegt geen gebruik te hebben gemaakt van de genoemde activiteiten.

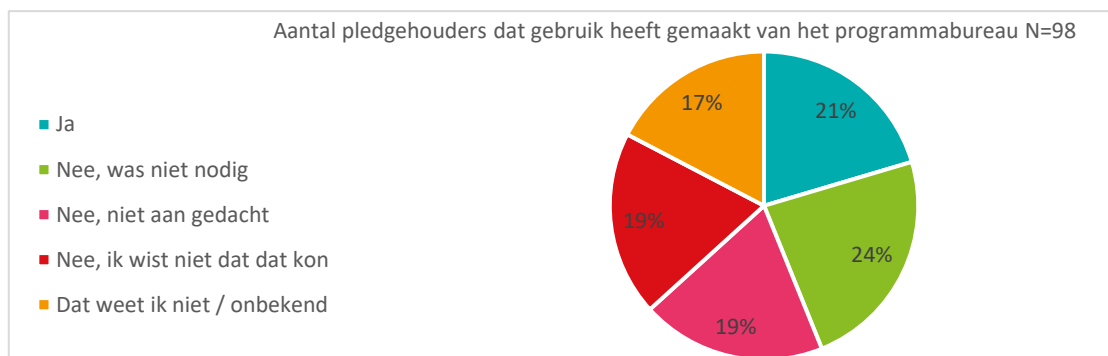

2.2 Ondersteuning door het team Alles is Gezondheid

Een op de vijf pledgehouders heeft ooit gebruik gemaakt van ondersteuning van het programmabureau van Alles is Gezondheid. Zij kregen van het programmabureau inhoudelijk advies en informatie, hulp bij het organiseren van bijeenkomsten en campagnes, het vergroten van het netwerk en het formuleren van een pledgetekst. Het percentage pledgehouders dat ondersteuning zocht is vergelijkbaar met voorgaande jaren: 18% in 2017 en 29% in 2018.

¹ Het gaat hier om gegevens over 2019 en begin 2020; voor de Coronacrisis dus.

Drie vijfde van de respondenten heeft nog nooit gebruik gemaakt van het programmabureau van Alles is Gezondheid. Voor een derde van deze mensen was dat niet nodig, een derde heeft er niet aan gedacht en nog eens een derde wist niet dat dat tot de mogelijkheden behoorde.

Pledgehouders die wel gebruik hebben gemaakt van ondersteuning door het team Alles is Gezondheid (N=20), zijn voornamelijk tevreden (9 personen) tot zeer tevreden (6 personen) over de ondersteuning. Vier personen zijn ontevreden, één persoon is zeer ontevreden.

De trekkers van de regionetwerken en allianties hebben vaker contact met het programmabureau en zijn hierover unaniem (zeer) tevreden. Meer dan 80% heeft het afgelopen jaar ondersteuning ontvangen van Alles is Gezondheid. De meeste trekkers hebben persoonlijke contacten binnen AiG en weten deze contacten gemakkelijk te vinden wanneer zij ondersteuning nodig hebben. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning bij het vormen en onderhouden van het netwerk en het organiseren van evenementen.

“Zeker in het begin, bij het opzetten van het regionetwerk, heeft AiG zich behoorlijk ingezet met adviezen. We hadden toen met een aantal medewerkers een goed persoonlijk contact en korte lijntjes. We hebben samen een plan gemaakt.” Een andere trekker: *“Je haalt er in korte tijd een hoop inspiratie en creativiteit vandaan. Ze weten je soms in no time te helpen met een paar simpele adviezen.”* Opvallend is dat meerdere trekkers noemen dat zij geen actieve rol hierin van AiG verwachten: *“Het is niet nodig dat zij ons gaan benaderen. Ze zijn goed bereikbaar. We trekken zelf wel aan de bel als we ze nodig hebben”.*

Toch zijn er ook wel verschillen tussen de regionetwerken in gewenste en benodigde ondersteuning. Een regionetwerk dat net is opgericht vindt het nog lastig om in te schatten hoe men optimaal gebruik kan maken van de diensten van Alles is Gezondheid. *“We moeten het nog ontdekken. We weten bijvoorbeeld niet of AiG ons kan helpen bij het ontwikkelen van online bijeenkomsten die we willen gaan aanbieden”.* Twee van de trekkers zijn wat kritischer op de ondersteuning vanuit AiG. Er is de wens dat men vaker dan nu naar de regio komt en daadwerkelijk samen optrekt.

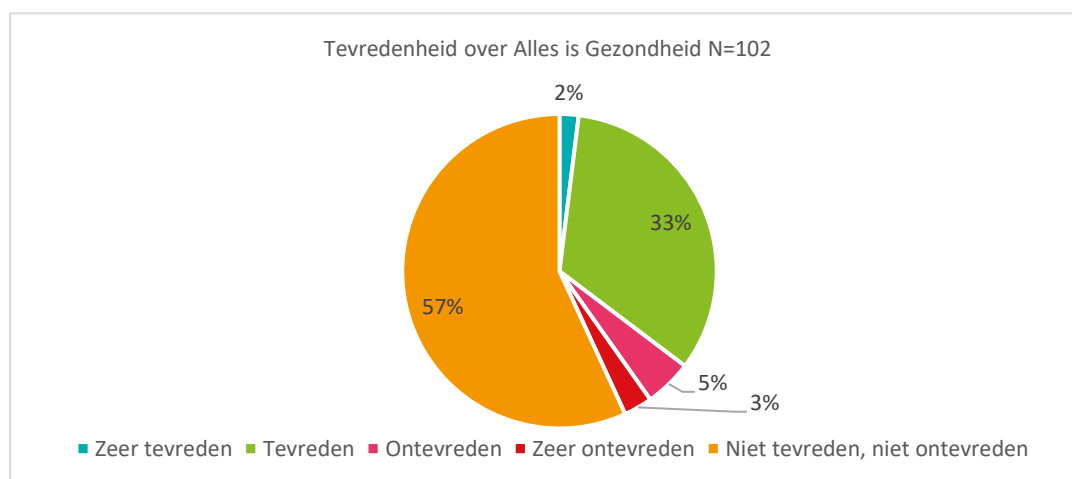
AiG weet als het nodig is ook de regionetwerken te vinden. Een trekker hierover: *“Alles is Gezondheid weet de regio ook te vinden met nieuwe initiatieven, zoals laaggeletterdheid en kinderarmoede.”*

2.3 Waardering voor Alles is Gezondheid

Pledgehouders staan over het algemeen neutraal (niet tevreden, niet ontevreden; 57%) of tevreden (33%) tegenover Alles is Gezondheid. Daarnaast is er specifiek gevraagd naar de tevredenheid over de drie specifieke rollen van Alles is Gezondheid:

- Verbinden: zoals leggen contacten en samenwerking bevorderen
- Activeren: zoals impuls bij opstarten en hulp uitvoering activiteiten en/of evenementen
- Leren: zoals praktijkkennis delen en ervaringen uitwisselen

Voor deze drie elementen is hetzelfde beeld te zien als bij de algemene tevredenheid over Alles is Gezondheid. De meerderheid is neutraal (niet tevreden, niet ontevreden) over de drie verschillende rollen. Zo'n 40% is tevreden dan wel zeer tevreden over de rollen 'verbinden' en 'leren'. Bij 'activeren' ligt dat percentage iets lager, daarover is zo'n 20% tevreden tot zeer tevreden.

	Zeer tevreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	Ontevreden	Zeer ontevreden
Verbinden (N=98)	4%	35%	50%	13%	4%
Activeren (N=96)	3%	18%	63%	12%	4%
Leren (N=97)	4%	34%	50%	8%	4%

De trekkers van de regionetwerken en allianties zijn over het algemeen (zeer) tevreden over AiG. Veruit het meest tevreden is men over de verbindende rol van AiG. Over de activerende en lerende rol is een kwart van de trekkers neutraal. Wanneer de trekkers wordt gevraagd om welke rol zij AiG nog meer waarderen noemt een aantal dat AiG voor hen de verbindende schakel is naar landelijke partijen en het Rijk.

Open antwoorden

De pledgehouders geven in de open antwoorden aan Alles is Gezondheid te waarderen om de brede, positieve en frisse blik op gezondheid. Ook is men te spreken over het grote platform dat Alles is Gezondheid biedt: het maakt initiatieven breed zichtbaar en verbindt ze aan elkaar. Ook de focus op samenwerking en het delen van kennis wordt meerdere malen genoemd. De bijeenkomsten worden vaak inspirerend genoemd. Een aantal respondenten geeft aan vooral de actieve en innovatieve houding van Alles is Gezondheid te waarderen: AiG volgt de laatste ontwikkelingen en heeft met haar unieke werkwijze een trend gezet.

Hieronder staan enkele uitspraken van pledgehouders over wat zij waarderen aan Alles is Gezondheid.

Een greep uit wat pledgehouders waarderen aan Alles is Gezondheid
'Stimulerende manier waarop mensen bij elkaar worden gebracht om samen iets neer te zetten'
'Uitstraling: de verbinding van de verschillende organisaties met vergelijkbare doelen, zichtbaar voor het hele sociale domein en de Nederlandse gemeenten.'
'Aandacht voor gezondheid in de breedste zin'
'Verbindende kracht, de veelzijdigheid en dat het netwerk erg inclusief is.'
'We worden op de hoogte gehouden over de ontwikkeling en trends in het land'
'Ondertekening, faciliteren pledge ondertekenen zorgt voor concrete doelstelling, met extra randje. Dat helpt.'

Bij de trekkers van de regionetwerken en allianties is de waardering van Alles is Gezondheid hoger: twaalf van de dertien trekkers geven aan (zeer) tevreden te zijn. Ook zij noemen de verbindende kracht van Alles is Gezondheid. Zoals één van de trekkers verwoordt: *"De organisatie verbindt mensen en organisaties dwars door sectoren heen en maakt daarmee het speelveld voor preventie en bevordering van gezondheid en gezond gedrag sterker."* AiG wordt verder geroemd om haar actiegerichtheid en de vaardigheid energie goed te bundelen en te richten. *"Ze denken niet van 'ja maar', maar durven risico's te nemen. Als dingen niet werken durven ze er ook mee te stoppen. Er wordt niet aan dode paarden getrokken."*

Voor de regionetwerken heeft AiG toegevoegde waarde in het grote, rijke netwerk van partners: *"Het brengt ons diversiteit en contacten buiten onze core business. Je kunt leentje buur spelen bij iedereen."* *"Door de contacten met AiG hebben we ook een aantal gerelateerde activiteiten in de regio onder de aandacht weten te brengen, zoals kinderarmoede en laaggeletterdheid."* Een andere trekker is blij met het nationale platform dat AiG biedt. *"We hebben ons al een aantal keer kunnen presenteren voor een groot landelijk publiek. Dat zorgt bij onze partners voor het besef 'dit is niet zomaar een dingetje, we doen iets belangrijks'."* Een andere trekker: *"AiG gaat in dezelfde stroom mee als ik. We vinden dezelfde dingen belangrijk. Dat stel ik op prijs en daarom wil ik graag bij AiG horen."*

2.4 Verbeterpunten voor Alles is Gezondheid

De pledgehouders geven ook enkele tips voor Alles is Gezondheid. Met het groter en breder worden van AiG is er volgens sommigen minder persoonlijke aandacht en betrokkenheid. Het is er volgens hen 'algemener' en 'minder persoonlijk' op geworden. Er wordt o.a. de tip te geven om regelmatig met de pledgehouders in contact te blijven en hen te vragen naar de voortgang van en tevredenheid over de pledge. Veel respondenten vinden dat er nog meer naar doelen en resultaten gekeken mag worden, zowel door AiG als door de pledgehouders zelf. Ook benoemen sommigen dat het belangrijk is om focus te blijven houden en opnieuw te bezinnen op de

toegevoegde waarde van Alles in Gezondheid. Een van de respondenten zegt het volgende: “Pas op dat Alles is Gezondheid er niet alleen is voor de happy few, maar voor iedereen. Het gevaar bestaat dat kleine organisaties van Alles is Gezondheid vervreemden.” Daarbij aansluitend wenst een aantal pledgehouders dat de bijeenkomsten goedkoper en kleinschaliger worden, en daarmee beter toegankelijk voor kleine partijen en vrijwilligersorganisaties.

Een greep uit wat pledgehouders benoemen als aandachtspunten voor Alles is Gezondheid

---

“Er zijn momenteel heel veel initiatieven op het gebied van gezondheid (regionale en lokale preventieakkoorden, Kansrijke Start). Er moet voor gewaakt worden dat het niet versnipperd raakt.”

“In de Nederlandse samenleving zijn er nog weinig partijen die echt verbinden. De gezondheidszorg en de gezondheidssector zijn nog erg verdeeld, en het is nog te vaak ieder voor zich en god voor ons allen. Dat is wel wat nodig is. AiG zou kunnen nadenken hoe ze nog meer verbindend kan zijn.”

“Ik denk dat het goed is om opnieuw te bepalen wat het doel is, waar naartoe gewerkt wordt en hoe partners actief betrokken worden.”

“Maak de gezondheid van Nederland een soort Deltawerken aanpak. Heel belangrijk, heel urgent, snelheid vereist, met z'n allen de schouders er onder. En burgers centraal, niet goedwillende organisaties.”

“Pledgepartners iets extra's laten doen en niet alleen aan laten haken op basis van wat ze al doen. Meer sturen op resultaat en impact.”

“Wij vinden dat de oorspronkelijke doelstelling om de gezondheidsverschillen te verkleinen, eigenlijk niet meer aan bod komt”

“Regel budgetten voor vernieuwende en kleinere initiatieven. Zorg voor adviseurs en meedoeners op lokaal en regionaal niveau. en betaal deze mensen er voor. Dan draai je de beweging meer om: van de samenleving naar het landelijke netwerk. Minder over de betrokkenen en de mensen praten maar echt met hen (de lokale initiatieven, burgers) aan de slag. Het landelijke verhaal is dan echt ondersteunend en faciliterend aan dat wat er in de samenleving gaande is.”

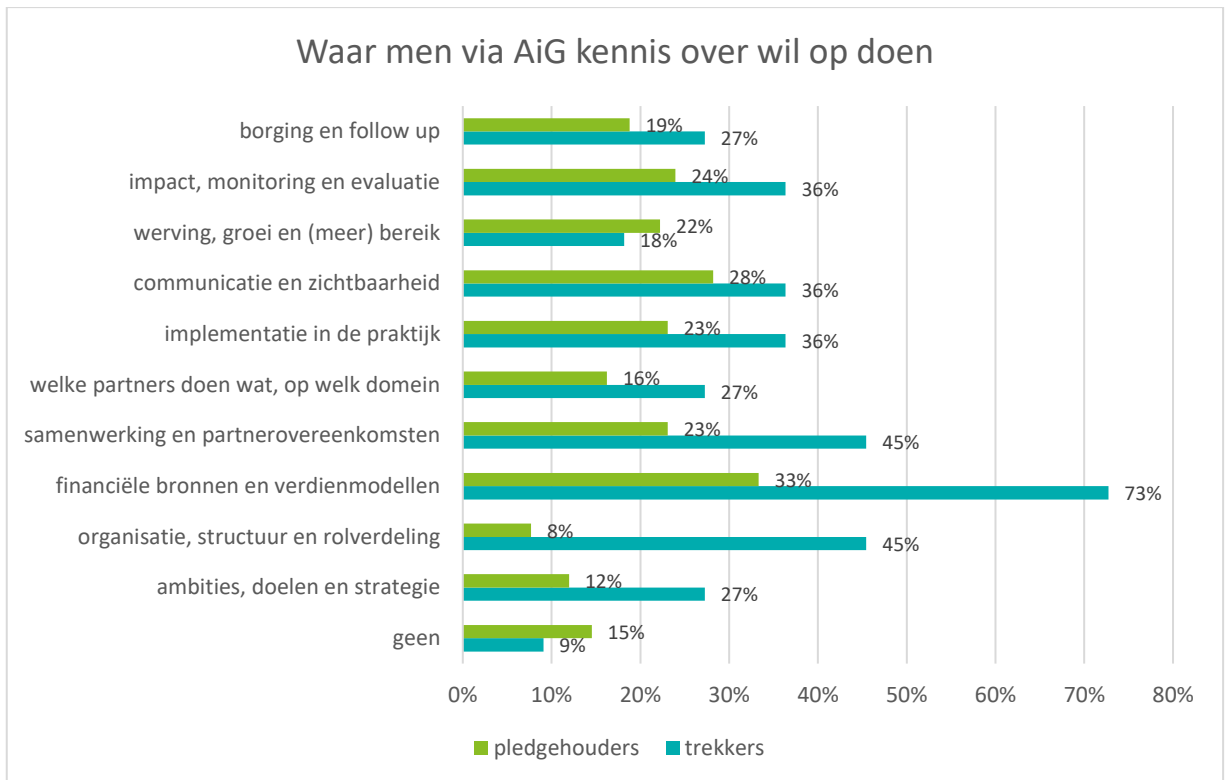

De trekkers van de regionetwerken en allianties geven AiG als tip om de platformfunctie nog beter te benutten en partijen het nog makkelijker te maken om met elkaar in contact te komen. *“Breng regio's onderling met elkaar in contact en laat ze online ervaringen uitwisselen.”* Een andere trekker: *“Die platformfunctie mag nog beter in het profiel en naar buiten toe nog veel meer benut worden”*. Een andere trekker adviseert om AiG door te ontwikkelen naar een landelijk kenniscentrum. Anderen sluiten zich er bij aan dat op inhoud winst te behalen is: *“Waak ervoor dat je meer bent dan makelaars en schakelaars, je brengt ook inhoud.”* *“Verbind niet alleen partijen, maar verbind partijen ook aan een gezamenlijk doel of een gezamenlijke actie, zoals bijvoorbeeld bij de Alliantie Kinderarmoede het geval is.”*

Een van de trekkers vindt dat de nadruk de afgelopen jaren teveel is komen te liggen op positieve gezondheid en het sociale domein, en dat “oudere thema's” (als alcohol, roken en gewicht) weinig zichtbaar zijn of aandacht krijgen bij bijeenkomsten. *“Ik mis daardoor de inhoudelijke aansluiting.”*

2.5 Waar men kennis over wil op doen

Aan de pledgehouders en trekkers is gevraagd over welke processen zij via Alles is Gezondheid meer kennis over willen op doen. Het is opvallend dat de pledgehouders en trekkers verschillende kennisbehoeften hebben. De pledgehouders geven aan via AiG vooral meer te willen leren over 1) financiële bronnen en verdienmodellen (33%), 2) communicatie en zichtbaarheid (28%) en 3) impact, monitoring en evaluatie. Slechts 15 procent van de pledgehouders geeft aan geen behoefte te hebben aan het opdoen van kennis via AiG. Tien van de elf trekkers willen graag via AiG meer kennis op doen. Met stip op 1 staat kennis over financiële bronnen en verdienmodellen (73%). Ook is er behoefte aan kennis over samenwerking en partnerovereenkomsten (45%) en over organisatie, structuur en rolverdeling (45%).

2.6 Thema's voor de toekomst

Aan de pledgehouders en trekkers is gevraagd een top 3 te noemen van topprioriteiten voor Alles is Gezondheid in de komende jaren. De resultaten zijn te vinden in onderstaande tabel. Wat het vaakst genoemd wordt is 1) preventie 2) het versterken en uitbouwen van de (regio)netwerken en 3) financiën en verdienmodellen.

Thema's met topprioriteit voor de komende jaren
Positieve gezondheid / Gezond gedrag
Sociaal medische innovatie
Fondsenwerving / financiële toegangspoorten / Inbedding budgetten in zorgsector / Hulp bij aanvragen financiering
Landelijke opschaling van regionale samenwerking / lokale bottom-up ontwikkelingen / concrete acties in de regio's, waarbij lokale spelers verbonden worden aan de missie om hun eigen omgeving gezonder te maken. AiG kan hierbij initiërend werken, kan kennis delen en verbinden met andere regio's in het land / versterken regionale netwerken / Partijen verbinden op doelen / Partijen binnen AiG met dezelfde uitdagingen meer of beter aan elkaar verbinden / Kansrijke projecten delen om op te schalen / Versterken lerend vermogen / Regionale ondersteuning in de samenwerking met belangrijke partners / Samenwerken en borgen wat er al is / Stimuleren van regio-initiatieven / Verbinden van de diverse initiatieven in het land
Preventie 8x / Versterken van gezondheidsbevordering en preventie / Meer actieve inzet van huisartsen en specialiseren voor gezondheid / Ruimte voor preventie
Samenwerking Zorgverzekeraars / Koppeling sociaal domein en ZVW / Innovatiebereidheid zorgverzekeraars
Kwetsbare doelgroepen / Bereikbaarheid van kwetsbare groepen in onze samenleving bevorderen / Gezondheid van kwetsbare personen / Gezondheidsverschillen
Invloed van leefomgeving op gezondheid / Helende omgeving / Gezonde leefomgeving en gezonde leefstijl / Invloed van leefstijl / Leefstijl als medicijn / Leefstijladviezen
Samenwerking met bedrijfsleven / Meer verbinden van (grote) bedrijven/werkgevers / De supermarkten gebruiken voor AiG
Gezondheid van de jeugd 3x / Overgewicht bij kinderen / Kinderen leren gezond te leven / Gezondheid op school / Gezonde basis voor jongeren / Sport bij kinderen

Gezondheid van de werknemer / Gezondheid versus arbeidsmarkt gezien vergrijzing en tekort aan arbeidskrachten / Gezondheid van werknemers in nachtdiensten / Gezondheid en veiligheid van flexwerkers / Vitaliteit voor werknemers
De “kunst van het netwerkvormen”
Verbinding met de thema’s uit het Preventieakkoord en Nationale nota gezondheidsbeleid / Aansluiten bij huidige landelijke initiatieven / Uitvoering van het preventieakkoord / Verbinden Sportakkoord en Preventieakkoord
Mentale gezondheid / Veerkracht / Burn out / Mental Health First Aid (eerste hulp bij psychische problemen) / Psychische gezondheid jongeren / Omgaan met imperfecties van het leven, rouw en verlies / Positieve geestelijke gezondheid
Landelijk/politiek agenderen om anders naar gezondheid te kijken
Goede voorbeelden van verdienmodellen van gezondheid / ontwikkelen van een parallel financieringssysteem gezondheidsbevordering naar de huidige financiering in de zorg / Financiering van preventie / Preventie als duurzaam verdienmodel / Weg van ziekte als verdienmodel / Preventie en gezondheidsbevordering moeten een eigen betaaltitel krijgen / Meer financiële middelen voor preventie / Financiering van de zorg / Preventie als verdienmodel / Preventievergoeding via ZVW
Cross-sectorale inspiratie
Burgerparticipatie / Participatiesamenleving / Regie aan de burger
Natuur / Groen en gezondheid / Natuur en gezondheid
Beter contact houden met partners
Good practices in kaart brengen, rubriceren en delen / Ontsluiten van opgedane kennis / Delen van best practices
De nieuwe samenleving na covid-19 / Gevolgen van gezondheidsverschillen door coronacrisis / Gezondheid gedurende coronacrisis / Het post coronatijdperk / Hoe verder na corona
Ook vrijwillige organisaties die proberen hun leden gezonder te maken ondersteunen, niet alleen professionele organisaties
Gezonde voeding / Gezond eten / Gezonde voeding van de streek
Armoedebestrijding / Gezondheid van mensen die armoede leven / Kinderarmoede / Mensen met lage SES / Mensen met een laag inkomen / Armoede en gezondheid
Digitale oplossingen / E-health / Technologie en E-health
Gezondheidsvaardigheden en taal / Gezondheid en geletterdheid
Impact van levensgebeurtenissen op gezondheid (bijvoorbeeld scheiding)
Langer zelfstandig thuis wonen / Vitaliteit bevordering van senioren / Psychische gezondheid oudere mens / Valpreventie ouderen / Voeding ouderen / Senioren / Eenzaamheid bij ouderen / Gezond en vitaal ouder worden / Ouderen langer zelfstandig leven
Gezamenlijke bewustwordingscampagnes
Transformatie van intensieve veehouderij en onze voedselproductie
Meer meedoen van mensen met een fysieke beperking
Innovatiebereid bij gemeenten / Gemeentelijk preventiebeleid
Bureaucratisering
Rookvrije generatie
Delen van informatie met bescherming van de privacy
Suicidepreventie
Thuiswerken en de balans werk-privé / Werk-privé balans

3. Conclusies en blik op de toekomst

In deze monitor van 2019 hebben we – net als in voorgaande jaren- onderzoek gedaan naar de stand van zaken van Alles is Gezondheid. 111 van de in totaal 415 pledgehouders (een respons van 27%) vulden een online vragenlijst in. Daarnaast hebben we dit jaar extra aandacht besteed aan de regionetwerken en allianties. Dertien van de in totaal negentien trekkers (een respons van 68%) vulden een online vragenlijst in. In aanvulling hierop hielden we met drie trekkers een verdiepend interview.

Er zijn grote verschillen tussen de pledges

Uit de antwoorden van de pledgehouders maken we op dat er grote verschillen zijn tussen de pledges:

- Sommige pledges zijn net gestart, andere zijn ‘van het eerste uur’
- Slechts de helft van de pledges is nog in uitvoering, een kwart is afgerond, het andere kwart is inactief
- Twee derde van de pledgehouders voelt zich betrokken bij de pledge, een derde niet
- Het merendeel van de pledges (meer dan twee derde) houdt zich bezig met de thema’s Preventie, Positieve gezondheid, Gezonde leefstijl en Gezonde leefomgeving. Op andere thema’s zijn veel minder pledges actief.
- In twee derde van de pledges is sprake van samenwerking met andere organisaties, in allerlei vormen. In een derde van de pledges wordt niet samengewerkt met andere partijen.
- Twee derde van de pledgehouders geeft aan dat het lukt om de doelen uit de pledge te behalen. Voor een kwart van de pledges lukt dit gedeeltelijk, een tiende lukt dit niet.
- Twee derde van de pledges reflecteert op het eigen handelen, een derde doet dit niet.
- Een derde van de pledges voelt zich goed betrokken bij AiG, een derde niet.

En ook tussen de regionetwerken en allianties

Hetzelfde kunnen we concluderen uit de vragenlijsten en interviews met de trekkers van de regionetwerken en allianties. Er zijn grote verschillen tussen de regionetwerken en allianties in:

- bestaansduur (sommige zijn net gestart, andere al jaren geleden opgericht)
- op welk thema het netwerk zich richt
- hoe actief het netwerk nog is
- met hoeveel partners wordt samengewerkt
- hoe tevreden de trekkers zijn over de opbrengsten en meerwaarde

Over het algemeen tevredenheid over de samenwerking met Alles is Gezondheid

De pledgehouders en trekkers zijn bevraagd over de samenwerking met Alles is Gezondheid. Wat we hieruit concluderen is dat:

- Er grote verschillen zijn tussen de partijen in hoe zeer zij betrokken zijn bij AiG en betrokkenheid voelen bij AiG.
- Er grote verschillen in ondersteuningsbehoefte zijn. De ene partij wil graag ondersteuning, maar vindt deze niet, terwijl de andere partij helemaal geen behoefte aan ondersteuning heeft.
- De trekkers van regionetwerken en allianties over het algemeen veel kortere en persoonlijkere lijntjes hebben met het programmabureau van AiG dan de pledgehouders.

Aanbevelingen

Benader de pledges en regionetwerken gerichter

Geen pledge en regionetwerk is hetzelfde en ieder staat voor eigen uitdagingen. Dit vraagt om maatwerk.

Het lijkt goed mogelijk en bovendien ook zinvol om de grote groep pledges te oormerken naar bepaalde kenmerken en eventueel zelfs in te delen in een aantal bredere categorieën op basis van een combinatie van kenmerken. Voor iedere categorie kan nagedacht worden wat een passende aanpak in communicatie en ondersteuning is. Mogelijk is het nodig om een aantal van deze kenmerken met een online vragenlijst bij de pledges uit te vragen zodat goed zicht op de huidige status en omvang van de pledges ontstaat.

Voorbeelden van kenmerken:

- Actieve vs. inactieve vs. afgeronde pledge
- Grote vs. kleine pledge (veel vs. weinig samenwerkingspartners)
- Op kernthema vs. op kleiner thema
- Lokaal vs. regionaal vs. landelijk actief
- Pionier vs. voorloper vs. achterloper

Wellicht is het ook interessant om pledges binnen bepaalde categorieën aan elkaar te koppelen, zodat “lerende netwerkjes” ontstaan waarin (online) kennis en ervaring kan worden uitgewisseld met gelijkgestemde partners. Dit is een wens van een groot aantal respondenten.

Een zelfde aanpak – maar dan kleinschaliger – is mogelijk voor de regionetwerken en allianties.

Onderzoek de meerwaarde van de regionetwerken / thematische samenwerkingen

De monitor laat zien dat de trekkers van de regionetwerken over het algemeen meer tevreden zijn over de samenwerking met Alles is Gezondheid dan de pledgehouders en ook vaker gebruik maken van de ondersteuning van het programmabureau. Dit lijkt logisch: zij vormen een select gezelschap en hebben binnen AiG een unieke positie. Toch is het interessant om uit te zoeken wat maakt dat de trekkers van de regionetwerken en allianties makkelijker AiG weten te vinden, en andersom, hoe het komt dat AiG hen gemakkelijk weet te vinden. Wat zijn de succesfactoren van de samenwerking tussen de trekkers en AiG en zijn deze te vertalen naar de samenwerking met de pledgehouders? Zit hem dat bijvoorbeeld in:

- het hebben van een persoonlijk aanspreekpunt binnen AiG
- het hebben van een vast aanspreekpunt binnen het regionetwerk
- het beter weten welke ondersteuningsmogelijkheden AiG biedt
- een intensievere samenwerking bij de start
- meer monitoring en betrokkenheid gedurende het traject, beter zicht op stand van zaken
- betere onderlinge contacten tussen de regionetwerken?

Wat we met deze monitor niet kunnen beantwoorden, maar wat wel een aanvullende interessante vraag is, is of de organisaties/partners die vallen onder een regionetwerk of alliantie tevredener zijn dan de organisaties die alleen onder een pledge vallen of organisaties die zelfstandig opereren. Is het zo dat het regionetwerk/alliantie zorgt voor meer commitment, betere samenwerking en meer inhoudelijke aansluiting op elkaar? En zorgt dat uiteindelijk voor hogere opbrengsten en meerwaarde? Zo kan beoordeeld worden of het zinvol is om in de toekomst meer pledges onderling aan elkaar te verbinden, bijvoorbeeld regionaal of thematisch.

Bijlage: Aanpak

De monitoraanpak bestaat uit de volgende stappen.

Figuur 1.1 Monitoraanpak

- 1. Verder aanscherpen en uitbreiden vragenlijst**

Evenals voorgaande jaren is gekeken naar cijfermatige gegevens over pledges, thema's en betrokken organisaties. Om beter in beeld te krijgen wat organisaties in de praktijk doen aan het vitaler en gezonder maken van Nederland, hebben we de vragenlijst gesplitst in aparte versie voor pledgehouders en regionetwerken/allianties. Zo kan beter tegemoet gekomen worden aan de verschillende werkwijzen, invullingen en behoeften van beide typen betrokkenen bij AiG.
- 2. Uitzetten digitale vragenlijsten**

De vragenlijsten zijn online uitgezet onder de pledgehouders en de trekkers van de regionetwerken/allianties. Na een aantal weken hebben we een reminder verzonden als de vragenlijst nog niet was ingevuld.
- 3. Verdiepende gesprekken**

We hebben twee focusgroepbijeenkomsten georganiseerd voor regionetwerken en allianties. Vanwege de veranderde werkomstandigheden door de COVID-19 uitbraak in het voorjaar zijn deze gesprekken in eerste instantie uitgesteld om het veld niet verder te belasten. Uiteindelijk zijn ze in de zomer gehouden. Drie regionetwerken hebben hier aan mee gewerkt.
- 4. Analyse monitorgegevens**

We hebben de monitorgegevens geanalyseerd, en percentages en gemiddelden berekend. Doordat de monitor dit jaar een andere opzet had, was er niet overal een vergelijking met de monitor van voorgaande jaren te maken. De uitkomsten zijn verder aangevuld met uitkomsten van de verdiepende gesprekken.

Colofon

Titel	Alles is Gezondheid in beeld
Auteur	Hester Heerdink, Karin Vander Heyden, Joke Kruiter
Versie	
Datum	14-7-2020
Project	Monitor Alles is Gezondheid TR1547

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht (NL)
T+31(0)30 23 26 200
www.sardes.nl

© Sardes 2019

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Sardes

Postbus 2357

3500 GJ Utrecht

Lange Viestraat 371

3511 BK Utrecht

☎ (030) 232 62 00

@ secretariaat@sardes.nl

🌐 www.sardes.nl

🐦 @SardesUtrecht

📘 facebook.com/sardesBV

